

Việc Gì Sau Lần Haj (Hành Hương) Đó?

﴿أخي الحاج.. حج مبرور وسعي مشكور.. ولكن ماذا بعد الحج؟﴾

[Tiếng Việt – Vietnamese – فيتنامي]

Daar Ibnu Khuzaimah

Dịch thuật:
Abu Hisaan Ibnu Ysa

2011 - 1432

IslamHouse.com

﴿أخي الحاج .. حج مبرور وسعي مشكور .. ولكن ماذا بعد الحج؟﴾
(باللغة الفيتنامية))

دار ابن خزيمة

ترجمة: محمد زين بن عيسى

2011 - 1432

IslamHouse.com

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي هَدَىٰ عِبَادَهُ إِلَى الطَّرِيقِ الْقَوِيمِ وَالصَّلَاةُ وَالسَّلَامُ عَلَى النَّبِيِّ
صَاحِبِ الْحَوْضِ وَالْمَقَامِ الْعَظِيمِ وَآلِهِ وَصَحْبِهِ وَمَنْ تَبِعَهُمْ عَلَى الصِّرَاطِ الْمُسْتَقِيمِ، وَبَعْدُ:

Alhamdulillah, tạ ơn Allah Đấng đã hướng dẫn các bề tôi của Ngài đến với con đường ngay thẳng. Cầu xin bình an và phúc lành cho Nabi chủ nhân của Al-Hawdh (giếng của trong ngày phán xét), Người được bổ nhiệm cho một địa vị to lớn, và cầu xin bình an cho dòng tộc, cho bằng hữu và toàn thể ai đã noi theo bước trên con đường chân lý. Wa Ba'd:

Anh chị em Haj thân mến! Sau khi các bạn thi hành xong nhiệm vụ Haj vĩ đại, trước khi quay về nhà để đoàn tụ với gia đình thì các bạn không quên mua quà tặng cho ông bà, cha mẹ, chồng vợ con, anh chị em, bà con thân thuộc khác... còn có người giàu có hơn thì mua thêm hàng hóa để kinh doanh... tất cả đều không ảnh hưởng gì đến nhiệm vụ Haj đã làm cả, vì Allah đã phán:

قَالَ تَعَالَى: ﴿لَيْسَ عَلَيْكُمْ جُنَاحٌ أَنْ تَبْتَغُوا فَضْلًا مِنْ رَبِّكُمْ فَإِذَا أَفَضْتُمْ
مِنْ عَرَفَاتٍ فَأَذْكُرُوا اللَّهَ عِنْدَ الْمَشْعَرِ الْحَرَامِ وَاذْكُرُوهُ كَمَا هَدَيْتُمْ وَإِنْ

كُنْتُمْ مِنْ قَبْلِهِ لَمَنِ الضَّالِّينَ ﴿١٩٨﴾ البقرة: ١٩٨

﴿Các người không bị mắc tội nếu các người tìm kiếm thiên lộc của Thượng đế của các người (qua việc mua bán trao đổi trong hoặc sau thời làm Haj). Nhưng khi các người vội vã rời Arafat (để đến Muzdalifah) thì hãy tán dương Allah cho thật nhiều tại Ma'shar Al-Harom (ở Muzdalifah). Các người hãy tán dương Allah đúng theo cách mà Ngài đã hướng dẫn chỉ dạy các người, bởi trước đây các người sống trong sự lầm lạc, u tối.﴾ Al-Baqoroh: 198 (chương 2).

Imam Al-Qurtuby nói: "*Câu kinh là bằng chứng thiết thực cho việc người đang làm Haj được phép mua bán trao đổi miễn sao không mua bán đồ Shirk hoặc làm mất đi lòng thành tâm của Haj.*"

Imam Al-Qurtuby ghi lại trong bộ Sunan của ông rằng: ông Abu A-maa-mah Al-Taimy kể: tôi đã hỏi Ibnu U'mar là tôi đã mua bán trong thời gian làm Haj và mọi người nói rằng: "*Haj của tôi không được công nhận.*" Ông Ibnu U'mar nói: "*Có người đàn ông đã từng hỏi Nabi ﷺ câu hỏi này nhưng Người lặng câm không trả lời đến khi Allah mặc khải xuống câu kinh: ﴿Các người không bị mắc tội nếu các người tìm kiếm thiên lộc của Thượng đế của các người (qua việc mua bán trao đổi trong hoặc sau thời làm Haj).﴾ thì Người đáp:*

قَالَ ﷺ: ((إِنَّ لَكَ حَجًّا))

"Haj của anh được chấp nhận."

Anh chị em Haj thân mến! Mỗi người sẽ lấy được phần mình ở trần gian tương ứng với sự định tâm của họ, nhưng các bạn sẽ thấy ra sao khi các bạn đã chia tay những địa danh thiêng liêng tinh khiết đó? Các bạn có biết rằng Nabi ﷺ đã hạ lệnh người làm Haj không được phép rời Makkah cho đến khi Tawwaaf cuối cùng giả từ Ka'bah như được Ibnu Abbaas kể: "Trước kia mọi người đi tản lạc khắp nơi nên Nabi ﷺ nói:

قَالَ ﷺ: ((لَا يَنْفِرَنَّ أَحَدٌ حَتَّى يَكُونَ آخِرَ عَهْدِهِ بِالْبَيْتِ)) رواه مسلم.

"Những người Haj không được rời (Makkah) cho đến khi làm việc làm cuối cùng là Tawwaaf xung quanh Ka'bah." Hadith do Muslim ghi lại.

Đúng, đây là mệnh lệnh cuối cùng mà Nabi ﷺ đã ra lệnh cho Sahabah trong lúc đang làm Haj để họ thấy được sự vĩ đại trang trọng của Ka'bah.

Anh chị em làm Haj! Các anh chị cảm thấy trong lòng ra sau khi chuẩn bị hành trang lên đường trở về nhà, chia tay vùng đất thiêng liêng? Chắc chắn mọi người sẽ thấy rất luyến tiếc, ngậm ngùi phải chia tay những nơi đã đi ngang trong thời gian làm Haj, đặc biệt là ngôi đền Linh Thiêng Ka'bah và càng bình rịnh hơn nữa đối với ai một lòng vì Allah thi hành Haj.

Anh chị em Haj! Các bạn còn nhớ khoảng thời gian các bạn hành đạo vì Allah thật lòng không, ôi đẹp làm sao giây phút đó! Nhưng chẳng lẽ sự hành đạo đó lại kết thúc sau khi các bạn quay trở về quê hương hay sao? Chẳng lẽ mọi người lại quên rằng các bạn đã từng đứng trước Allah tại ngôi đền Ka'bah hay sao? Quên rằng các bạn đã đứng trên vùng đất Arafah kính cẩn và khiêm nhường như thế nào chẳng? Cả những ngày ở Mina luôn ư?

Anh chị em Haj! Sao các bạn không chịu nhuộm cuộc đời mình thành một trang sách mới thành một màu hành đạo qui phục Allah để đạt được kết quả là Haj Mabruur (Haj được Allah công nhận). Ông Al-Hasan Al-Bosry nói: "*Dấu hiệu của Haj Mabruur là người làm Haj sau khi trở về là sống giản dị ở trần gian và luôn đam mê về ngày sau.*"

Có vị Ulama khác thì nói: "*Trong những dấu hiệu Haj Mabruur là xuất hiện ở giây phút cuối đó là người làm Haj sẽ thay đổi tốt đẹp hơn so với trước, đó chính là Haj Mabruur.*"

Có một lời khuyên cho các bạn là hãy cầu xin Allah khi Tawwaaf chia tay rằng đây không phải là lần Tawwaaf cuối cùng trong đời và cầu xin luôn được Allah ban cho người ngoan đạo.

Các bạn có biết rằng việc thường xuyên hành đạo qui phục Allah là chìa khóa mở cánh cửa thành công vào ngày sau như có lần một người đến hỏi Nabi ﷺ rằng việc nào làm cho Allah yêu thích nhất, Người đáp:

قَالَ ﷺ: ((أَدْوَمُهُ وَإِنْ قَلَّ)) رواه مسلم.

"Một việc hành đạo thường xuyên nhất cho dù có ít."

Anh chị em Haj! Trong những biểu hiệu của người đức hạnh là luôn thi hành việc hành đạo nào đó cho dù có ít, có nhỏ nhoi, biết đâu sẽ được Allah ban cho bạn được chết trên việc hành đạo đó và Haj của bạn sẽ luôn được tồn tại bên bạn.

Anh chị em Haj! Chớ là những kẻ chỉ hành đạo trong một thời gian nhất định nào đó, rồi khi thời gian đó trôi qua y cũng chấm dứt luôn sự hành đạo để trở về với trạng thái của y lúc ban đầu. Trước kia, ông A'lqomah hỏi bà A-y-shah: "*Hỡi mẹ của người có đức tin! Xưa kia Nabi có từng chọn một ngày nào đó nhất định để hành đạo không ?*" bà đáp: "**Không, Người luôn hành đạo xuyên suốt, ai trong các người có thể làm như Rosul ﷺ đã làm chứ ?**" Hadith do Al-Bukhory ghi lại.

Ông Muhammad bin Al-Qosim kể về bà A-y-shah: "*Trước kia, nếu bà bắt đầu làm gì liên quan đến hành đạo thì bà làm mãi, xuyên suốt không ngừng.*"

Anh chị em Haj! Các bạn phải kiên nhẫn trong việc hành đạo qui phục Allah để cuộc đời bạn luôn được mới mẻ, đồng thời kiên nhẫn không phạm phải hay quay lại những điều xấu xa tội lỗi mà bạn đã từ bỏ chúng. Đây chính là cấp bậc cao nhất trong việc kiên nhẫn. Bà Maymunah nói: "*Sự kiên nhẫn có hai loại, kiên nhẫn khi gặp phải hoạn nạn tốt đẹp hơn là việc kiên nhẫn kèm chế không phạm tội lỗi.*"

Các bạn chớ trở thành như những kẻ mà Imam Ibnu Al-Qoiiyim đã nói: "*Người không có giá trị chỉ biết làm theo sở thích của y, không bao giờ kiên nhẫn trong việc hành đạo vì Allah dù chút xíu. Y cố gắng làm sao để làm hài lòng lũ Shayton bằng mọi cách nhưng không hề làm cho Allah Thượng Đế của y hài lòng dù một lần. Đối với những kẻ này Allah không hề tỏ chút lòng rộng lượng hay thương tiếc gì họ vào ngày tập hợp tất cả làm để phân xử.*"

Anh chị em Haj! Kết quả cuối cùng của người kiên nhẫn là thiên đàng, Allah phán:

قَالَ تَعَالَى: ﴿ وَالَّذِينَ صَبَرُوا ابْتِغَاءَ وَجْهِ رَبِّهِمْ وَأَقَامُوا الصَّلَاةَ وَأَنفَقُوا مِمَّا رَزَقْنَاهُمْ سِرًّا وَعَلَانِيَةً وَيَدْرُءُونَ بِالْحَسَنَةِ السَّيِّئَةَ أُولَئِكَ لَهُمْ عُقْبَى الدَّارِ ﴿٢٢﴾ جَنَّاتٌ عَدْنٍ يَدْخُلُونَهَا وَمَن صَلَحَ مِن ءَابَائِهِمْ وَأَزْوَاجِهِمْ وَذُرِّيَّاتِهِمْ وَالْمَلَائِكَةُ يَدْخُلُونَ عَلَيْهِم مِّن كُلِّ بَابٍ ﴿٢٣﴾ سَلَامٌ عَلَيْهِم بِمَا صَبَرُوا فَنِعْمَ عُقْبَى الدَّارِ

﴿٢٤﴾ الرعد: ٢٢ - ٢٤

﴿Đối với những ai kiên nhẫn để làm hài lòng Thượng Đế họ đồng thời luôn hành lễ Solah (đúng giờ), bỏ thí những gì được Allah chu cấp cho họ một cách công khai hoặc bí mật (vì Allah) và luôn thi hành điều tốt lành (với hy vọng) xóa bỏ điều xấu tội lỗi đã phạm. Họ sẽ có kết quả là hưởng được một ngôi nhà tốt đẹp * Đó chính là thiên đàng

vĩnh cửu, họ sẽ đi vào cùng với những người đức hạnh trong số ông bà, cha mẹ họ, cùng với vợ chồng và con cái họ, cả các Thiên Thần đi vào từ mọi cánh cửa * (Thiên Thần chúc mừng và nói:) "Quý vị sẽ được bình an với những gì mà quý vị đã từng kiên nhẫn (trên cõi đời), thật hồng phúc làm sao cho kết quả tuyệt vời này." ﴿Al-Ro'd :22 – 24 (chương 13).

Ông Al-Fu-dhoil bin I'yodh nói: "câu: ﴿**Quý vị sẽ được bình an với những gì mà quý vị đã từng kiên nhẫn (trên cõi đời)**﴾ đó là họ đã kiên trì làm theo mệnh lệnh của Allah và luôn tránh xa những gì bị Allah cấm."

Anh chị em Haj! Theo lẽ tự nhiên bản thân luôn thích nhàn rỗi và tự do nhưng chớ làm theo nó cũng đừng cho nó có cơ hội đó nếu không Shayton sẽ tìm đường mà bước vào, như Shaikh Al-Hasan Al-Bosry nói: "Khi Shayton nhìn vào một người nào đó, nếu thấy người đó là người ngoan đạo luôn tuân phục Allah thì y sẽ tìm cách phá rối, tìm mãi và tìm mãi y không bào giờ bỏ."

Anh chị em Haj! Khi anh chị trở về nhà sau lần Haj thì anh chị vẫn còn rất gần với việc hành đạo vừa qua thì hãy tiếp tục hành đạo tiếp để đạt được sự tốt đẹp hơn nữa, kẻo bản thân bạn bị lười rồi bị Shayton không chế bạn lại, ông Al-Hareeth bin Qois nói: "Một khi muốn làm điều gì tốt đẹp thì chớ để đến ngày mai còn việc gì của trần gian thì hãy để từ từ. Nếu đang hành lễ Solah mà bị Shayton nói bạn đang khoe khoan với mọi người thì hãy hành lễ cho dài hơn nữa."

Anh chị em Haj! Hãy tranh thủ hơn nữa và tranh thủ hơn nữa việc hành đạo vì Allah, chớ nói: lát sẽ làm hoặc tôi sẽ làm, ông Tha-maa-mah bin Bujaad Al-Salmy đã khuyên bảo cộng đồng ông rằng: "Hỡi cộng đồng của ta, ta khuyên cáo các người nói rằng: rồi tôi sẽ làm như vậy, tôi sẽ hành lễ Solah, tôi sẽ nhịn chay."

Anh chị em Haj! Hãy chiến đấu với bản thân mình, chớ yếu đuối trước nó giống như anh chị đã chiến đấu trong những ngày Haj vừa qua tại những vùng đất thiêng liêng, như Allah đã hứa hẹn:

قَالَ تَعَالَى: ﴿وَالَّذِينَ جَاهَدُوا فِينَا لَنَهْدِيَنَّهُمْ سُبُلَنَا وَإِنَّ اللَّهَ لَمَعَ الْمُحْسِنِينَ ﴿٦٩﴾ العنكبوت: ٦٩
﴿Và đối với những ai chiến đấu vì chính nghĩa của TA (Allah) thì chắc chắn sẽ được TA hướng dẫn đến với con đường chính nghĩa của TA. Và quả thật Allah luôn sát cánh với nhóm người đức hạnh.﴾ Al-Ankabut: 69 (chương 29). Đồng thời Allah cảnh cáo:

قَالَ تَعَالَى: ﴿فَأَمَّا مَنْ طَغَى ﴿٣٧﴾ وَءَاثَرَ الْحَيَاةَ الدُّنْيَا ﴿٣٨﴾ فَإِنَّ الْجَحِيمَ هِيَ الْمَأْوَى ﴿٣٩﴾ وَأَمَّا مَنْ خَافَ مَقَامَ رَبِّهِ وَنَهَى النَّفْسَ عَنِ الْهَوَى ﴿٤٠﴾ فَإِنَّ الْجَنَّةَ هِيَ الْمَأْوَى ﴿٤١﴾﴾ النازعات: ٣٧ - ٤١

«**Đối với kẻ ngông cuồng vượt quá hạn định * Và y chỉ yêu thích cuộc sống trần gian không thôi * Thì nơi ở của y chắc chắn sẽ là hỏa ngục * Còn đối với ai sợ hãi ngày khi đối diện với Thượng Đế y nên luôn kèm hãm bản thân không làm theo dục vọng (chỉ tuân phục Allah) * Thì chắc chắn nơi ở của y sẽ là thiên đàng.**» Al-Na-zi-at: 37 - 41 (chương 79).

Anh chị em Haj! Chớ tận dụng thời gian làm điều phù phiếm vô bổ mà hãy tận dụng thời gian để tụng niệm tán dương Allah thật nhiều, hãy cầu xin Allah ban cho anh chị luôn kiên định trong việc hành đạo, hãy luôn hướng lòng mình về với Allah để rồi được Ngài hướng bạn đến tôn giáo chân lý. Có người hỏi Um Salamah lời cầu xin nào mà Nabi ﷺ thường xuyên cầu xin nhất, bà đáp: "*Người cầu xin nhiều nhất là cầu:*

قَالَ ﷺ: ((يَا مُقَلَّبَ الْقُلُوبِ ثَبَّتْ قَلْبِي عَلَى دِينِكَ))

"Hỡi Đấng có quyền năng thay đổi lòng người, hãy giữ kiên định cho con tim bề tôi luôn ở trên tôn giáo Ngài." Có người hỏi Rosul ﷺ vì sao cầu xin thế thì Người đáp:

قَالَ ﷺ: ((إِنَّهُ لَيْسَ آدَمِي إِلَّا قَلْبُهُ بَيْنَ أَصْبَعَيْنِ مِنْ أَصَابِعِ اللَّهِ فَمَنْ شَاءَ أَقَامَ وَمَنْ شَاءَ أَرَاغَ)) رواه الترمذي وأحمد وابن أبي شيبة، سلسلة الأحاديث الصحيحة: ٢٠٩١

"Bỏ không một con người nào mà con tim của họ lại không nằm trong hai ngón tay trong các ngón tay của Allah. Nếu muốn thì Ngài cho y luôn ngoan đạo và nếu muốn thì Ngài bỏ mặc y làm lạc." Al-Tirmizy, Ahmad, Ibnu Abi Shaibah từ chuỗi Hadith Soheeh số 2091.

Theo đường truyền khác Nabi ﷺ nói:

قَالَ ﷺ: ((يَا مُثَبِّتَ الْقُلُوبِ ثَبَّتْ قُلُوبَنَا عَلَى دِينِكَ)) رواه ابن ماجه: وصححه الألباني في صحيح ابن ماجه رقم ١٦٦.

"Hỡi Đấng ban sự kiên định cho lòng người, xin hãy ban cho con tim của chúng tôi luôn kiên định bám chặt trên tôn giáo Ngài." Hadith do Ibnu Majah ghi lại và được Shaikh Al-Albany xác thực trong Soheeh Ibnu Majah, hadith số 166.

Anh chị em Haj! Một khi Nabi ﷺ đã cầu xin Allah ban cho Người kiên định trên tôn giáo trong khi Người đã tận mắt nhìn thấy biết bao dấu hiệu từ Allah, cứ mỗi lần thấy thì lòng Người càng kiên định hơn, vậy mà Người còn cầu xin, chẳng lẽ bấy nhiêu không đủ cho Người kiên định hay sao? Thế các bạn thì sao? Trong khi các bạn đang sống trong biết bao sự cám dỗ, biết bao điều làm cho các bạn dễ xa ngã, lại không có một ai giúp đỡ hướng dẫn các bạn đến với chân lý. Ngược lại, cứ mỗi khi ai đó

thấy các bạn là người ngoan đạo thì lại chế nhạo, châm biếm nói xấu các bạn nhưng nếu là người thật sự tin tưởng thì chớ ngớ ngàng gì đến lời lẽ đó mà hãy cầu xin Allah ban cho sự kiên định trên tôn giáo Islam, hãy cầu xin Ngài thật lòng bằng con tim để cảm nhận được niềm hạnh phúc trong lời cầu xin đó. Chớ là kẻ miệng thì cầu xin nhưng không biết là mình đang cầu xin điều gì. Đặc biệt hơn nữa các bạn đã thi hành Haj xong phải cầu xin nhiều hơn nữa để hưởng được hồng phúc của phần Haj đó.

Anh chị em Haj! Có một việc rất quan trọng tôi muốn nhắc anh chị là sau khi trở về quê hương đừng bao giờ xem rằng mình đã làm được một việc vô cùng to lớn, đừng làm giống như những kẻ chỉ làm một việc như hạt cải vậy mà tưởng rằng mình là người tốt nhất trên thế gian này. Ngược lại, hãy luôn nhìn rằng bạn còn thiếu sót rất nhiều cần phải làm nhiều hơn nữa, bởi cho dù bạn có hành đạo nhiều bao nhiêu thì cũng không thể tạ ơn hết được cho Allah dù chỉ một hồng ân duy nhất. Những tiền nhân xưa kia họ luôn xem rằng bản thân họ luôn sơ xuất trong việc hành đạo cho dù họ đã làm không biết bao nhiêu chuyện giống như Abu Bakr sau khi đã lên nắm quyền lãnh đạo, ông đã nói một bài thuyết giảng được lưu truyền ngàn đời trong đó có đoạn: "*Hỡi mọi người! Tuy tôi đã lên nắm quyền quản lý các người nhưng vẫn không đồng nghĩa là tôi tốt hơn mọi người...*"

Shaikh Al-Hasan Al-Bosry nói: "*Tôi thề bởi Allah chứng giám, Abu Bakr tốt hơn họ rất nhiều lần nhưng là người có đức tin thật thụ họ rất khiêm tốn trước mọi người.*"

Ông Muhammad bin A'to kể: "*Có lần tôi ngồi cùng với Abu Bakr, khi ông nhìn thấy một con chim đang bay ông nói: "Hạnh phúc làm sao cho cậu, cậu ăn ở cây này rồi bay đi, cậu không sở hữu gì cả và cũng không bị tính toán gì, tôi với cậu hãy đổi chỗ cho nhau đi." Nghe thế tôi hỏi ông ta: Ông lại nói lời lẽ này sao trong khi ông là bạn tri kỷ của Rosul ﷺ.*"

Còn ông Faruq U'mar bin Al-Khottob từng nói: "*Nếu ngày sau có người đứng gọi rằng: Hỡi mọi người tất cả hãy vào thiên đàng đi chỉ ngoại trừ một người thì có lẽ người đó là tôi.*"

Anh chị em Haj! Rosul ﷺ của chúng ta đã giáo dục chúng ta phải làm như thế nào hành đạo cho tốt giống như Người đã đứng hành lễ Solah thêm trong đêm đến sung cả đôi chân. Khi mọi người hỏi vì sao làm thế thì Người đáp:

قَالَ ﷺ: ((أَفَلَا أَكُونُ عَبْدًا شَكُورًا)) رواه البخاري

"Chẳng lẽ Ta lại không tạ ơn Allah với hồng ân như thế sao !"

Nabi ﷺ nói ở Hadith khác:

قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ: ((وَاللَّهِ إِنِّي لَأَسْتَغْفِرُ اللَّهَ وَأَتُوبُ إِلَيْهِ فِي الْيَوْمِ أَكْثَرَ مِنْ سَبْعِينَ مَرَّةً))
أَخْرَجَهُ الْبُخَارِيُّ.

“Ta thề có Allah chứng giám, quả thực Ta cầu xin Allah dung thứ tội và quay về sám hối với Ngài nhiều hơn bảy mươi lần trong mỗi ngày.” Hadith do Al-Bukhory ghi lại.

Các bạn có thấy không Rosul ﷺ đã hành đạo như thế đó trong khi Allah đã hứa là đã tha thứ tội lỗi cho người tất cả những gì trong quá khứ lẫn tương lai, vậy mà Người đã hành đạo thật chu toàn vì Allah. Thế còn sau Nabi ﷺ ai lại dám khẳng định rằng: tôi đã hành đạo vì Allah thật là chu toàn hoàn mỹ ?!!!

Trong bài viết sẽ chỉ các bạn cách điều trị căn bệnh lười không chịu hành hành đạo, đó là: hãy luôn nghĩ đến các chết, luôn nhớ rằng mai đây bạn sẽ rời khỏi trần gian này đến một nơi để nhận kết quả được thưởng hoặc bị phạt, có như thế bạn mới cảm nhận được hồng phúc của Haj. Bởi một khi nghĩ đến cái chết bạn mới năng nổ hành đạo. Cách chữa trị này Nabi ﷺ đã dạy cho Ibnu U'mar, Người đã nắm vai của Ibnu U'mar và nói:

قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ: ((كُنْ فِي الدُّنْيَا كَأَنَّكَ غَرِيبٌ أَوْ عَابِرُ سَبِيلٍ)) وَكَانَ ابْنُ عُمَرَ ﷺ يَقُولُ: إِذَا أَمْسَيْتَ فَلَا تَنْتَظِرُ الصَّبَاحَ وَإِذَا أَصْبَحْتَ فَلَا تَنْتَظِرُ الْمَسَاءَ وَخُذْ مِنْ صِحَّتِكَ لِمَرَضِكَ وَمِنْ حَيَاتِكَ لِمَوْتِكَ. رَوَاهُ الْبُخَارِيُّ.

"Hãy ở trần gian như một người xa lạ hoặc chỉ là người qua đường."

ông Ibnu U'mar ﷺ nói: "(Việc gì làm được) buổi chiều thì chớ chờ đến sáng và (việc gì làm được) buổi sáng chớ chờ đến buổi chiều, hãy tận dụng sức khỏe trước khi bị bệnh và tận dụng cuộc sống trước khi cái chết đến." Hadith do Al-Bukhory ghi lại.

Imam Al-Nawawy nói: "Ý nghĩa của Hadith là chớ ôm trùm lấy trần gian, chớ chọn nó là quê hương duy nhất của bạn, chớ nghĩ rằng bạn sẽ sống đời ở đây cũng chớ ao ước kỳ vọng gì ở đó giống như người qua đường không hề kỳ vọng gì ở mảnh đất anh ta đi ngang."

Shaikh Al-Hasan Al-Bosry nói: "Hãy tranh thủ, tranh thủ hơn nữa trước khi bản thân lười biếng không chịu hành đạo kính dâng Allah. Allah sẽ thương xót đến ai tự nhìn về mình và khóc về những tội lỗi đã phạm, xong ông đọc câu kinh:

﴿إِنَّمَا نَعُدُّ لَهُمْ عَدًّا﴾ مريم: ٨٤

﴿TA (Allah) chỉ gia hạn cho chúng thêm một số ngày nhất định.﴾
Maryam: 84 (chương 19). Đọc xong ông lại khóc và nói: "*Một số ngày anh rời khỏi nhà, một số ngày anh từ già gia đình rồi cũng đến ngày cuối cùng anh bước vào ngôi mộ.*"

Ông U'mar bin Abdul Azeez nói: "*Con người ghét cay, ghét đắng làm sao đối với cái chết bởi những gì họ chiếm hữu được ở trần gian. Họ đang ở như thế thì cái chết bỗng chụp lên họ thì hồi ời sự khốn đốn và thua thiệt đối với những ai không chịu nhớ đến cái chết trong lúc nhàn rỗi cũng không chịu hành đạo trong lúc thanh thoi, nên không thấy được gì tốt đẹp sau khi rời trần gian.*" Thế là ông khóc nức nở rồi đứng dậy đi.

Anh chị em Haj! Rồi tất cả mọi ước mơ và hoài bão của bạn sẽ trở thành vô vọng trong khi anh chị không hề nhớ đến tí nào về thời gian đã ấn định cho bạn khi nào mãn. Các anh chị hãy biết rằng những gì bạn sinh ra sẽ trở thành cát bụi, những gì bạn xây dựng được rồi sẽ đổ nát, những gì bạn gom góp được rồi sẽ ra đi còn những hành động bạn đã làm đều bị ghi rõ ràng trong quyển sổ để chờ ngày phân xử.

Đến đây là tất cả những gì mà trong tim tôi dành cho các anh chị đi làm Haj, xem như món quà kính tặng anh chị.

Cuối cùng cầu xin Allah ban cho tôi cả anh chị cùng toàn thể cộng đồng Muslim luôn kiên trì trên tôn giáo chân lý Islam, cầu xin Ngài ban cho chúng ta luôn hạnh phúc cả hai nơi trần gian và ngày sau. Amin.

Tác giả: Daar Ibnu Khuzaimah
Dịch thuật: Abu Hisaan Ibnu Ysa